2.4 Tlumočení

28. V přeshraničních videokonferencích může být potřeba tlumočník buď u dožadujícího nebo u dožádaného soudu. **Tlumočník může pracovat buď ze vzdáleného místa, zatímco hlavní strany se nacházejí na stejném místě, např. v soudní síni (tlumočení na dálku), nebo v případě, že vzdálený účastník řízení (např. žalovaný či svědek) požaduje tlumočníka, se tlumočník buď nachází na stejném místě jako vzdálený účastník, nebo se nachází v hlavních prostorách řízení (tlumočení při videokonferenci).**

28 a. Využití tlumočení v průběhu videokonference (…) **je** pro účastníky jednání i pro tlumočníka problematické. Svědek nemusí být zvyklý na práci s tlumočníkem a pocit vzdálenosti může způsobovat problémy s tlumočením. Tlumočníkům pomáhá, pokud soudce koordinuje pořadí, v jakém zúčastněné strany hovoří.

29. Dokazování je obvykle spojeno s konsekutivním tlumočením. V konsekutivním tlumočení hraje soudce ústřední roli při řízení tlumočení a dává v průběhu jednání pokyny svědkovi nebo tlumočníkovi. **Vzhledem ke komplexní povaze videokonferencí a tlumočení v právním prostředí se doporučuje, aby se v případě, kdy je tlumočník od účastníků požadujících tlumočení oddělen, využívalo konsekutivní tlumočení, neboť tento způsob usnadňuje objasnění obsahu a zásahy, jež mohou být nutné pro přesnost tlumočení.**

29 a) Simultánní tlumočení je náročnější, neboť vyžaduje existenci zvláštní kabinky pro tlumočníka a přenos tlumočení k posluchačům prostřednictvím zařízení pro zvláštní účely (vysílač, přijímač a sluchátka). **Jsou-li při jednání nebo líčení prezentovány písemné dokumenty, je často třeba podat ústní překlad písemného textu formou tlumočení z listu. Není-li tlumočník přítomen v soudní síni, kde je dokument prezentován, musí se při videokonferenci využít kamera na dokumenty.**

30. Využívá-li se vzdálených tlumočníků, kteří se nacházejí na jiném místě mimo soudní prostory, je třeba věnovat pozornost přípravným opatřením a předběžným informacím o technickém zařízení těchto míst a zkoušce spojení před zahájením jednání. Dále je třeba věnovat pozornost akustice a kvalitě zvuku v místě, kde se vzdálený tlumočník nachází.

30 a) Z dalších aspektů je třeba zvážit dispozici místností, v nichž videokonference a tlumočení probíhají a umístění tlumočníka a dalších účastníků. Vizuální a neverbální komunikace mají pro tlumočníka zásadní význam, neboť mu pomáhají porozumět řečenému, vystihnout odstíny významu a řešit možné nejasnosti. Tlumočník by proto měl mít možnost vidět obličeje, mimiku a pokud možno pohyby rtů vzdálených účastníků. To má důsledky pro rozmístění účastníků před kamerami, jež tlumočníkovi přenášejí dění obrazem. Tlumočník by měl na vzdálené účastníky vidět zepředu. Přitom by se však tlumočník neměl stát středem pozornosti již tím, že se objevuje na obrazovce. Jinými slovy by prostorové uspořádání nemělo vytvářet situaci, kdy se hlavní strany jednání musí od sebe navzájem odvracet, aby viděly na tlumočníka.

30 b) Je rovněž třeba věnovat pozornost zajištění spolehlivosti a bezpečnosti přenosů.

31. Je-li při videokonferenci využito tlumočníků, je třeba věnovat pozornost těmto aspektům:

zajištění komunikace a tlumočení ve vysoké kvalitě;

vliv technických hledisek, jako je obsluha zařízení (tj. zajištění pohybu kamery při tlumočení přenášeném pomocí videa) během tlumočení**. To může být rozhodující při tlumočení na dálku, kde musí být zajištěn obraz a zvuk ze vzdáleného místa;**

řízení komunikace má zásadní význam: tlumočník **by měl mít možnost** zasáhnout (před tlumočením nebo v jeho průběhu z důvodu objasnění obsahu) do vedení komunikace;

kvalita zvuku je velmi důležitá, stejně jako vliv zpoždění (asi půl vteřiny) přenosu údajů na problémy s interakcí v průběhu tlumočení.

32. Pokud jde o kvalitu tlumočení, kvalifikace vyžadované pro soudní tlumočníky se v jednotlivých členských státech liší. To je třeba zohlednit v žádostech o využívání videokonferencí při vzájemné právní pomoci nebo při dokazování.

32 a) Pro překonání potíží, jež představuje videokonference spojená s tlumočením, a negativních dojmů, které by mohly mezi odborníky v této oblasti existovat, by mohla být užitečná následující doporučení k provádění a využívání tlumočení přenášeného pomocí videa:

A. Plánování, pořizování a instalace zařízení pro videokonference v soudních síních

určení potřeb:

Je třeba zmapovat konkrétní prostorové uspořádání, např. kdo mluví ke komu, kdo musí na koho vidět.

využití odborných znalostí ve fázi plánování:

Je velmi důležité, aby do příprav byli zapojeni odborníci v oblasti tlumočení/jazyků, práva a technologií a mohli vyřešit specifické aspekty uspořádání.

použití vysoce kvalitní technologie:

Všem zúčastněným stranám je třeba poskytnout zvukový a obrazový přenos ve vysoké kvalitě a tlumočníkovi potřebné dodatečné vybavení. Měla by být používána samostatná kamera na dokumenty (k prezentaci dokumentů, obrazového a dalšího materiálu, jež může usnadnit tlumočení). Je třeba pamatovat na to, že simultánní tlumočení má specifické požadavky na (vyšší) kvalitu zvuku a obrazu a na synchronizaci pohybu rtů, než tlumočení konsekutivní.

zkušební provoz:

Měl by proběhnout zejména před každým rozsáhlejším nákupem, použitím a zavedením zařízení pro videokonference. Je třeba určit kritické body v komunikačním procesu a provést nutné změny.

postupné zavádění nových technologií:

Nejprve je třeba se zaměřit na případy s malým dopadem, s cílem vyhodnotit působení technologie v každé fázi a zvážit důsledky pro fázi následující.

přiměřené pracovní prostředí pro tlumočníka:

Tlumočníkovi je třeba poskytnout ergonomicky uspořádané a tiché pracovní prostředí a umožnit mu ovládat zařízení.

B. Podpora bezproblémového využívání tlumočení na dálku prostřednictvím videokonferencí v soudní síni

využití kvalifikovaných účastníků a tlumočníků:

Je třeba využívat tlumočníky s odpovídající kvalifikací a pracovníky právních oddělení se zkušenostmi s prací s tlumočníky, aby byla zaručena dostatečná kvalita pro zajištění spravedlivého řízení.

odborná příprava pro tlumočníky a pracovníky právních oddělení:

Před zavedením dané technologie by jim měly být poskytnuty úvodní informace. Pak by měla být dostupná průběžná odborná příprava (včetně informování o širším kontextu, seznámení s technologií, řízení komunikačních situací a ovládání podpůrných technik, jako je zvládání stresu).

dohodnutí postupů posuzování rizika:
Je třeba využívat postupy umožňující rozhodnout, zda je použití videospojení spolu s tlumočením vhodné, a konzultovat zkušené tlumočníky.
vypracování pokynů/protokolů:
Ty by měly stanovovat, kdo zodpovídá např. za rezervaci, načasování, odzkoušení, navázání a kontrolu spojení. Měly by také popisovat, jak mají všichni účastníci postupovat před jednáním, během něj a po něm (informování tlumočníka, zahájení jednání, představování, pravidla během jednání, podávání zpráv po jednání).
stanovení opatření pro případ poruchy:
Je třeba vypracovat protokol pro případ poruchy v komunikaci nebo technologickém zařízení, neboť řešení poruch by nemělo být ponecháno na tlumočníkovi.
kodex osvědčených postupů:
Právní služby, odborníci v oblasti práva a sdružení tlumočníků by měly pokračovat ve spolupráci s cílem zlepšit společné kodexy osvědčených postupů pro videokonference a tlumočení na dálku.

Poslední aktualizace: 17/11/2021

Tyto stránky spravuje Evropská komise. Informace na této stránce nemusí nezbytně vyjadřovat oficiální stanovisko Evropské komise. Komise neodpovídá ani neručí za informace nebo údaje, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Pokud jde o předpisy v oblasti autorských práv pro webové stránky EU, viz právní upozornění.